

Tisdagen den 19 Januari 1869.

Kammaren sammanträdde kl. 10 f. m.

Justerades protokollet för den 16 dennes.

Herr vice Talmannen: Jag hemställer värdsammast, att det helsningstal, hvarmed vår ärade Talman vid Riksdagens öppnande i går till Hans Maj:t Konungen frambar Kammarens undersåtliga vördnad, nu måtte blifva uppläst, på det att detsamma måtte genom intagande i Kammarens protokoll förvaras åt framtiden.

Sedan Kammaren härtill lemnat bifall, uppläste Herr Grefven och Talmannen det ifrågavarande talet, hvilket lydte sålunda:

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Då Första Kammaren nu, till följd af Grundlagens bud, inför Eders Kongl. Maj:t frambar uttrycken af sin undersåtliga vördnad, anhåller Kammaren underdånigst att Eders Kongl. Maj:t täcktes deruti se jemväl en gård af oskrymtad öfvertygelse.

Uti vårt land, der Konung och folk äro med hvarandra genom ömsesidigt förtroende och verklig tillgifvenhet fast och innerligt förbundne, blir Konungahusets lycka ett ämne till fröjd äfven för folket. Med uppriktig glädje emottog och Svea folk underrättelsen om beslutad trolofning emellan Hennes Kongl. Höghet Prinsessan Lovisa och Hans Kongl. Höghet Kronprinsen af Danmark. De band af gemensam härkomst och sann vänskap, hvilka förena de Skandinaviska folken, hafva äfven vid detta tillfälle lifligt låtit sig kännas; och trenne folks lyckönskande välsignelser följa det förbund, som tvänne hjertan slutit.

Vid denna, likasom vid hvarje sammanträdande riksdag, föreligga både många och viktiga ärenden till afgörande. Meningarne kunna vid detta afgörande vara delade, angående hvad bäst är och för fäderneslandet nyttigast; stridigheter kunna förekomma beträffande valet af den väg, som säkrast leder till målet; — men högt öfver dessa delade meningar, dessa stridigheter stå, erkända och älskade af alla, lagens välde, konungamagt och folkfrihet, tillsammans hvarandras bä-

sta stöd. Under enigt förbund emellan dessa magter, och med fäderneslandets sanna väl till mål för allas sträfvan, blir lagstiftningens arbete fruktbarande, samt samhällsbyggnaden, genom ständigt fortgående förbättring, mer och mer fullkomnad.

Lifvad af sådana känslor, och under en från hjertat gående önskan om lycka och välsignelse för Konung och Konungahus, anhåller Första Kammaren underdånigst, att i Eders Kongl. Maj:ts nåd och ynnest städse få vara innesluten.

Friherre Staël von Holstein: Jag får värdsammast anmäla, att, till följd af särskilda förhållanden, min afresa från hemorten blifvit så fördröjd, att jag ej förr än i förgår anländt till hufvudstaden, och att jag derföre icke kunnat tillstädesvara vid Riksdagens öppnande.

Herr Storckenfeldt: Äfven jag ber att få anmäla min närvaro i Kammaren, sedan numera det hinder upphört, till följd hvaraf jag varit urståndsatt att infinna mig vid första uppropet.

Herr Dickson, Charles: Jag har att göra samma meddelande som Herr Storckenfeldt, och har ansett mig böra tillkännagifva, att jag nu intagit min plats bland Kammarens ledamöter.

Herr Falk: Jag får för Kammaren värdsamt anmäla, att jag, ehuru frånvarande vid första uppropet, nu intagit min plats på bänken.

Herr Caspersson: Äfven jag har ansett mig böra anmäla min ankomst till staden och min närvaro i Kammaren.

Herr Croneborg, Hjalmar: Lika med föregående talare får jag göra värdsamt anmälan om min närvaro, och att jag varit hindrad att tillstädesvara vid första uppropet.

Herr Geijer: Hindrad af tjenstegöromål att förr än nu infinna mig i Kammaren, får jag värdsamt anmäla min närvaro.

Herr Almqvist, Ludvig: Jag får likaledes anmäla, att jag varit hindrad att förut härstädes infinna mig.

Herr Rettig: Äfven jag har att göra samma anmälan som den nästföregående talaren.

Herr Casparsson: Värdsammast får jag för Kammaren anmäla min närvaro, under tillkännagifvande att jag varit hindrad att vid det verkställda uppropet tillstädeskomma.

Grefve Mörner, Oscar: Jag får likaledes hos Kammaren göra värdsamt anmälan om min närvaro och tillkännagifva, att jag varit hindrad att närvara vid uppropet.

Herr Berg: Äfven jag får tillkännagifva min närvaro vid sammanträdet.

Herr Lagerstråle: På grund af erhållet uppdrag af Grefve Hans Wachtmeister, som för det närvarande är upptagen af viktiga angelägenheter rörande det län, hvars styresman han är, får jag vördsamt anhålla att honom måtte beviljas ledighet från riksdagsöromålen intill den 2 nästinstundande Februari.

Härtill lemnade Kammaren, uppå gjord proposition, sitt bifall.

Herr Munthe: Jag har fått i uppdrag att hos Kammaren anhålla om fjorton dagers ledighet från riksdagsöromålen, räknadt från Riksdagens början, för Herr Westman, hvilken af viktiga embetsöromål ännu kvarhålls i sin hemort.

Jemväl denna anhållan bifölls.

Herr vice Talmannen: Vid nästföregående riksdagar har den tillämpning af 76 § Riksdags-ordningen, i afseende på justeringen af Kamrarnes protokoller, egt rum, att vederbörande talares anföranden ej blifvit upplästa, utan för så vidt någon sådant särskildt önskat. Då någon anledning ej synes vara för handen att nu frångå detta häfdvunna förfaringssätt, tillåter jag mig vördsamt föreslå, det Kammaren måtte besluta, att enahanda tillämpning af omförmälda stadgande måtte jemväl vid innevarande riksdag iakttagas.

Uppå gjord proposition blef denna hemställen af Kammaren bifallen.

Företogs val af fyra ledamöter för att jemte Talmannen tillsätta Kammarens kansli och vaktbetjening; och befunnos, vid valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr vice Talmannen,

Hans Excellens Herr Grefve Sparre, G. A.,

Grefve Mörner, C. G.,

Herr Fröman, alla med 69 röster.

Företogs val af tre ledamöter för att deltaga i Talmansöfverläggningarne; och befunnos, vid valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Hans Excellens Herr Grefve Sparre, G. A., med 69 röster,		
Grefve Hamilton, Henning	”	68 ”
Herr Lagerstråle	”	60 ”

Grefve af Ugglas: Jag ber att i Herrarnes minne få återkalla, hurusom vid föregående riksdag ett rättmätigt missnöje förspordes med det sätt, hvarpå vederbörande talares anföranden af protokolls-föränderna återgäfvos. Detta otillfredsställande sätt att återgifva yttranden föranledde en ledamot af denna Kammare att, mot slutet af riksdagen, tillkännagifva, att, som hans tid ej medgäfve eller han af andra orsaker vore förhindrad att justera samtliga sina afgifna yttranden, innan de till tryckning aflemnades, han önskade att de yttranden, som ej blifvit af honom genomsedda, måtte såsom *ojusterade* med särskildt tecken i protokollet utmärkas. Litet hvar af oss, som haft tillfälle att genomgå sina yttranden, torde få erkänna, att, då några af dem befunnits ganska förtjenstfullt uppsatta, andra åter funnits så osammanhängande och illa redigerade, att talaren i dem ej kunnat igenkänna sin yttrade mening och ännu mindre sina egna ord. I ett och annat af dessa ojusterade yttranden har det varit svårt att ens spåra någon mening alls.

Önskiigt vore derföre, om några åtgärder kunde vidtagas, hvarigenom ett bättre resultat i afseende å protokollsföringen kunde ernås. Jag har föreställt mig, att ett sådant skulle kunna vinnas dymedelst att, förutom de kanslister som till protokollet nedskrifva talarens yttranden, antoges ett par Notarier, hvilkas skyldighet det skulle vara att med uppmärksamhet följa diskussionen, anteckna endast det hufvudsakligaste af talarnes yttranden och, med tillhjälp af dessa anteckningar, verkställa den första justeringen af de utaf kanslisterna uppsatta anföranden.

Jag har velat framställa detta förslag, derföre att, då Kammaren nyss valt fyra ledamöter, som jemte Herr Talmannen skola ega att utse Kammarens kansli, jag önskar att den af mig nu gjorda framställning måtte af dessa Herrar tagas under ompröfning. Men jag anhåller tillika att, derest de kunna finna någon bättre utväg till afhjelpande af de utaf mig antydda olägenheter, de sjelfve måtte taga initiativet i denna fråga. Det är mindre ett förslag, framställt till Kammaren, än en hemställan till de Herrar, som skola utvälja kansli-personalen, som jag nu tillåtit mig att göra.

Grefve Piper, Charles Emil: Jag får för Kammaren vörd-samt tillkännagifva, att jag af angelägna göromål varit hindrad att före den 18 infinna mig i hufvudstaden och att detta är anledningen, hvarföre jag först nu intagit min plats i Kammaren.

Herr Croneborg, Wilhelm: Jag har att för Kammaren vörd-samt tillkännagifva, att, ehuru jag icke varit i tillfälle att närvara vid uppropet, jag dock nu är tillstädes.

Föredrogs Kongl. Maj:ts sistlidne dag å Rikssalen öfverlemnade nådiga Proposition till Riksdagen, angående Statsverkets tillstånd och behöf.

Begärdes på bordet.

Föredrogs och lades till handlingarne Kongl. Maj:ts sistlidne dag å Rikssalen upplästa berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdag.

Kammaren åtskiljdes kl. 11 f. m.

In fidem.

O. Brakel.

Onsdagen den 20 Januari 1869.

Kammaren sammanträdde kl. 10 f. m.

Justerades 2 protokolls-utdrag för den 19 och protokollet för den 18 dennes.

Upplästes ett från Friherre Hamilton, Hugo, inkommet memorial jemte dervid fogadt läkarebetyg, af följande lydelse:

På grund af närlagda läkarebetyg nödgas jag anmäla, att jag tills vidare är af sjukdom förhindrad att mig vid Riksdagen infinna.

Att f. d. General-postdirektören m. m. Herr Baron H. A. Hamilton, till följe af sjukdom, för närvarande är förhindrad att sig vid årets riksmöte inställa, varder härmed på aflagd embetsed intygadt.
Stockholm den 15 Januari 1869.

N. A. Edling,
Distriktsläkare.